Mü minûn Suresi : 1-11. Ayetler
Gönderen Kadir Hatipoglu - Temmuz 16 2014 23:20:29

  قَدْ
أَفْلَحَ
الْمُؤْمِنُونَ:الَّذِينَ
هُمْ فِي
صَلَاتِهِمْ
خَاشِعُونَ:
وَالَّذِينَ
هُمْ عَنِ
اللَّغْوِ
مُعْرِضُونَ:
وَالَّذِينَ
هُمْ
لِلزَّكَاةِفَاعِلُونَ:
وَالَّذِينَ
هُمْ
لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ:
إِلَّا عَلَى
أَزْوَاجِهِمْ أوْ مَا
مَلَكَتْ
أَيْمَانُهُمْ
فَإِنَّهُمْ
غَيْرُ
مَلُومِينَ:
فَمَنِ
ابْتَغَى
وَرَاء
ذَلِكَ
فَأُوْلَئِكَ هُمُ
الْعَادُونَ:
وَالَّذِينَ
هُمْ
لِأَمَانَاتِهِمْ
وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ:
وَالَّذِينَ
هُمْ عَلَى
صَلَوَاتِهِمْ

يُحَافِظُون&#16
14;:أُوْلَئِكَ
هُمُ
الْوَارِثُو&#16
06;َ:الَّذِينَ
يَرِثُونَ
الْفِرْدَوْ&#15
87;َ هُمْ فِيهَا
خَالِدُونَ:
          MEALİ :   1-) “Müminler kurtuluşa, mutluluğa ermişlerdir.”   2-) “Onlar ki, huşu içinde namaz kılarlar.”   3-) “Onlar ki, boş ve yararsız şeylerle ilgilenmezler.”   4-) “Onlar ki, zekâtı aksatmaksızın, tam olarak verirler.”   5-) “Onlar ki; edep yerlerini sakınırlar.”   6-) “Onlar yalnız eşleri ve cariyeleri dışında mahrem yerlerini herkesten korurlar. Bu iki durumda ayıplanmaları söz konusu değildir.”   7-) “Bunların ötesine geçmek isteyenler, yasal sınırı aşmış olurlar.”   8-) “Onlar ki, uhdelerine verilen emanetleri korurlar ve sözlerini tutarlar.”   9-) “Onlar ki, namazlarını aksatmaksızın kılarlar.” 10-) “İşte onlar “varis” lerdir.” 11-) “Yani “Firdevs” cennetinin mirasçılarıdırlar, sürekli olarak orada kalacaklardır.”   Bu gerçek bir vaaddir. Daha doğrusu müminlerin kurtuluşa erdiklerine ilişkin pekiştirilmiş bir karardır. Bu Allah’ın verdiği bir sözdür ve Allah sözünden dönmez. Bu Allah’ın verdiği bir karardır, bu kararı hiç kimse geri çeviremez. Hem dünya hem ahiret kurtuluşu... Mümin ferdin ve mümin toplumun kurtuluşu... Müminin kalbi ile hissettiği, pratik hayatında doğruluğunun kanıtlarını gözlemlediği kurtuluşu... Bu kurtuluş insanların bildiği tüm anlamları içerir, bunun yanında yüce Allah’ın sadece mümin kullarına özgü kıldığı ama diğer insanların bilmediği anlamları da içerir.   Peki, yüce Allah’ın kendileri hakkında bu belgeyi yazdığı, bu sözü verdiği, kurtulduklarına ilişkin bu duyuruyu yaptığı müminler kimlerdir?   Yeryüzünde kendilerine iyilik, zafer, mutluluk başarı ve iyi bir geçim öngörülen müminler kimlerdir? Kendilerine ahiret hayatında başarı, kurtuluş, sevap ve hoşnutluk yazılan, bunun yanında dünya ve ahirette sadece yüce Allah’ın bildiği daha nice iyilikler vaat edilen müminler kimlerdir?   Kimdir bu varisler? Firdevs cennetine varis olup orada sonsuza kadar kalacak olan müminler?   İşte onlar, surenin açılış ayetinden sonra nitelikleri ayrıntılı olarak sunulan şu kimselerdir?
قَدْ
أَفْلَحَ
الْمُؤْمِنُ&#16
08;نَ:الَّذِينَ
هُمْ فِي
صَلَاتِهِمْ
خَاشِعُونَ:
وَالَّذِينَ
هُمْ عَنِ
اللَّغْوِ

مُعْرِضُونَ:
وَالَّذِينَ
هُمْ
لِلزَّكَاةِ&#16
01;َاعِلُونَ:
وَالَّذِينَ
هُمْ
لِفُرُوجِهِ&#16
05;ْ حَافِظُونَ:
إِلَّا عَلَى
أَزْوَاجِهِ&#16
05;ْ أوْ مَا
مَلَكَتْ
أَيْمَانُهُ&#16
05;ْ
فَإِنَّهُمْ
غَيْرُ
مَلُومِينَ:
     “Onlar ki, huşu içinde namaz kılarlar.”
     “Onlar ki, boş ve yararsız şeylerle ilgilenmezler.”
     “Onlar ki, zekâtı aksatmaksızın, tam olarak verirler.”   “Onlar, yalnız eşleri ve cariyeleri dışında mahrem yerlerini herkesten korurlar. Bu iki durumda ayıplanmaları söz konusu değildir.”   “Bunların ötesine geçmek isteyenler, yasal sınırı aşmış olurlar.”   “Onlar ki, uhdelerine verilen emanetleri korurlar ve sözlerini tutarlar.”
     “Onlar ki, namazlarını aksatmaksızın kılarlar.”
     Peki, bu niteliklerin değeri nedir? Bu niteliklerin değeri en yüce ufuklarda, Müslüman’ın kişiliğini çizmesindedir. Allah’ın peygamberi, onun yarattıklarının en hayırlısı, Rabbi tarafından en güzel şekilde terbiye edilen ve yüce kitab’ında:
وَإِنَّكَ
لَعَلى
خُلُقٍ
عَظِيمٍ:
 “Kuşkusuz sen yüce bir ahlâk üzeresin.”(KALEM SURESİ – 4. AYET) diye ahlâkının yüceliğine şahitlik edilen Hz. Muhammed (SAV)’in yer aldığı ufuktur bu. Nitekim Hz. Aişe (RA)’a ahlâkı sorulmuş, o da :“O’nun ahlâkı Kur’andı.” demiş, sonra da bu surenin “Müminler kurtuluşa, mutluluğa ermişlerdir.” Ayetinden “Onlar ki, namazlarını aksatmaksızın kılarlar.” ayetine kadar okumuş ve “İşte böyleydi Rasülüllah (SAV).” demişti. (Nesai rivayet etmiştir.)
     Bir kez daha soruyoruz... Bizzat bu niteliklerin değeri nedir? Fert ve toplum hayatında, insan türünün hayatında ne gibi bir değer vardır bu niteliklerin?   :الَّذِينَ
هُمْ فِي
صَلَاتِهِمْ
خَاشِعُونَ

     “Onlar ki, huşu içinde namaz kılarlar.”   Kalpleri namazda, Allah’ın huzurunda bulunmanın heybeti ile titrer. Bu yüzden durulur ve derinden ürperir. Bu ürperti oradan organlara, duygu ve hareketlere yansır. Allah’ın huzurunda O’nun ululuğuna bürünür ruhları. Zihinlerini kurcalayan tüm uğraşlar kaybolur. Allah’ın ululuğunun bilincine vardıkları onunla konuşmanın verdiği huzuru hissettikleri için başka bir şeyle uğraşmazlar. Bu kutsal huzurdayken, çevrelerinde bulunan, akıllarında yer eden her şey bir kenara çekilir, kaybolur. Allah’tan başkasını görmezler. Sadece O’nu hissederler. Ancak namazdaki sözlerin anlamlarından zevk alırlar. Vicdanları her türlü kirden arınır. Her türlü leke silinir gider. Allah’ın ululuğu karşısında bunun dışında hiçbir şey barınmaz içlerinde. İşte bu noktada boşlukta yüzen zerre, ana kaynağı ile buluşur. Şaşkın ruh yolunu bulur, ürkek kalp sığınağını tanır. Bu anda Allah’a bağlanamayan bütün değerler, eşyalar ve şahıslar küçülür gider. :
وَالَّذِينَ
هُمْ عَنِ
اللَّغْوِ
مُعْرِضُونَ
       “Onlar ki, boş ve yararsız şeylerle ilgilenmezler.”   Boş sözlerden, boş hareketlerden, boş ilgi ve düşüncelerden kaçınırlar. Çünkü müminin kalbini boş şeylerden, oyun ve eğlenceden, gereksiz ve yakışıksız şeylerden alıkoyan uğraşları vardır. Allah’ı anmak, O’nun ululuğunu tasavvur etmek, O’nun iç ve dış âlemde yer alan ayetlerini kavramaya çalışmak gibi uğraşları vardır. Evrensel sahnelerin her biri, insan aklını bütünüyle kaplayacak niteliktedir. İnsanın düşüncesini uğraştıracak, vicdanını harekete geçirecek özelliktedir. Sonra, müminin kalbinin inancın yükümlülükleri gibi uğraşıları da var. Kalbi arındırmak, ruhu ve vicdanı temizlemek gibi uğraşıları vardır. Hayat tarzında yerine getirmesi gereken sorumlulukları, imanın öngördüğü yüce hayat düzeyini koruma çabaları vardır. İyiliği emretmek, kötülükten sakındırmak, toplumsal hayatı bozulmaktan ve sapıklıktan korumak gibi yükümlülükleri vardır. İnancını korumak, zafere ulaştırmak ve her zaman üstün tutmak için cihat etmek, düşmanların komplolarına karşı gece gündüz uyanık bulunmak gibi görevleri vardır... Bunlar hiçbir zaman bitmeyen, sonu gelmeyen sorumluluklardır. Mümin bunları görmezlikten gelemez, kendini bunlara karşı sorumsuz sayamaz. Bunların hepsi de farzdır, ya farz-ı ayn ya da farz-ı kifayedir. Bütün bu görev ve yükümlülükler insanın tüm emeğini, tüm ömrünü kaplayacak yeterliliktedir. İnsanın gücü, enerjisi sınırlıdır. Bu güç ve enerji ya insan hayatını iyileştiren, geliştirip kalkındıran bir yönde harcanacak ya da gereksiz şeyler uğruna, boşu boşuna, oyun ve eğlence için harcanacaktır. Oysa mümin inancının gereği olarak bu enerjiyi yapıcı bir amaçla dünyanın kalkınma ve ıslahı için harcamak zorundadır.   Bu durum müminin kimi zaman dinlenmeyeceği anlamına gelmez. Fakat bu başka, gereksiz ve yakışıksız davranışlar, boş ve anlamsız hareketler başkadır.   :
وَالَّذِينَ
هُمْ
لِلزَّكَاةِ&#16

01;َاعِلُونَ   “Onlar ki, zekâtı aksatmaksızın, tam olarak verirler.”   Allah’a yöneldikten, hayatta boş ve anlamsız şeyleri yapmaktan kaçındıktan sonra... Zekât kalp ve malın temizliğidir: Kalbin cimrilikten temizlenmesi, kişinin bencillikten kurtulmasıdır, şeytanın fakirlik konusunda verdiği vesveselere üstün gelmesidir. Allah katındaki karşılık ve mükâfata güvenmesidir. Mal için temizliktir zekât. Geri kalanını temiz ve helal kılar. Zorunlu durumların dışında artık hiç kimsenin hakkı yoktur bu malda. Bu mal etrafında herhangi bir kuşku, herhangi bir dedikodu çıkarılamaz. Zekât, toplumun bir kesimi, her şeyden mahrum, yoksulluk içinde yaşarken diğer kesiminin bolluk içinde tantanalı bir hayat yaşamasından dolayı meydana gelèn dengesizliğe karşı koruyucu bir kalkandır. Zekât bütün fertler için toplumsal bir güvencedir. Çaresizlerin toplumsal garantisidir. Çözülmeye ve dağılmaya karşı toplumun sigortasıdır.   :
وَالَّذِينَ
هُمْ
لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ
       “Onlar ki, edep yerlerini sakınırlar.”
     Bu ruhun, yuvanın ve çevrenin temizliğidir. Nefsin, ailenin ve toplumun arınmasıdır. Bu temizlik ve arınma; mahrem yerleri helâl olma yanların bulaşıp kirletmesine, kalbin helâl olmayan şeylere ilgi duymasına, toplumda şehvet ve arzuların hesapsız bir şekilde başını alıp gitmesine, ailenin ve soyun bozulmasına karşı korunmakla sağlanır..   Şehvet ve arzuların bir sınır tanımadan başını alıp gittiği bir toplum çözülme ve bozulma ile karşı karşıya kalmış bir toplumdur. Çünkü orada yuvanın güvenliği, ailenin dokunulmazlığı yok demektir. Aile, toplum binasını oluşturan ilk ve temel birimdir. Çocuğun doğup geliştiği yuvadır. Yuvanın ve gelişme ortamının sağlıklı olması, anne-babanın birbirlerine güven duyup bu yuvayı ve içindeki yavruları gözetmesi için bu ortamın güvenli, sağlam ve temiz olması kaçınılmazdır.   İçinde şehvetin hiçbir sınır tanımadan kol gezdiği bir toplum, insanlık basamaklarından aşağıya doğru yuvarlanan pis bir toplumdur. İnsanlık düzeyinin yüksekliğini gösteren şaşmaz ölçü, insanın iradesine hükmedip ona üstünlük sağlamasıdır. Fıtri istekleri temiz ve verimli bir yöne kanalize edilmesidir. Artık çocuklar dünyaya geliş yollarından dolayı kınanmazlar, çünkü bu temiz ve bilinen bir yoldur. Bu yolda her çocuk babasını tanır. Döllenme dürtüsü ile dişinin önüne gelen erkekle çiftleştiği, insanlık düzeyinden çok aşağı hayvanlarınki gibi bir durum söz konusu değil. Çünkü burada yavru nasıl türediğini, nereden geldiğini bilemez.   Burada Kur’an-ı Kerim erkeğin, hayatın tohumlarını ekeceği uygun ve helâl yerleri gösteriyor:
وَالَّذِينَ
هُمْ
لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ
إِلَّا عَلَى
أَزْوَاجِهِمْ أوْ مَا

مَلَكَتْ
أَيْمَانُهُمْ
فَإِنَّهُمْ
غَيْرُ
مَلُومِين:َ
     “Onlar, yalnız eşleri ve cariyeleri dışında mahrem yerlerini herkesten korurlar. Bu iki durumda ayıplanmaları söz konusu değildir.” Eşler meselesi şüphe götürmeyen, tartışmayı gerektirmeyen bir meseledir. Çünkü bu yasal ve bilinen bir kurumdur. Sahip olunan cariyeler meselesine gelince; bu konuda biraz açıklamada bulunmak gerekir.   Fi Zilâl-il Kur’an’da (Bakara suresi 177. Ayetin açıklaması) kölelik meselesi hakkında geniş açıklamalarda bulunduk. Orada şöyle demiştik. İslâm’ın geldiği zamanlarda kölelik kurumu evrensel bir kurumdu, savaş esirlerinin köleleştirilmesi uluslararası boyutta geçerliliği olan bir uygulamaydı. İslâm, karşısına maddi güçleriyle dikilen düşmanları ile amansız bir savaşa tutuşmuşken, tek taraflı olarak bu uygulamaya son veremezdi. Düşmanlarının elinde bulunan esir Müslümanlar köleleştirilirken, düşmanlarından esir düşenleri serbest bırakamazdı. Ama -savaş esirlerinin dışında- İslâm köleliğin bütün kaynaklarını kurutmuştur: Böylece insanlık için esirler meselesinde uluslararası boyutta bağlayıcılığı olan bir uygulamanın başlatılmasına imkân sağlamıştır.   Bundan dolayı İslâm ordusunun eline kadın esirler geçtiğinde, misillemede bulunma kuralı bu kadınların köleleştirilmesini öngörüyordu. Ayrıca nikâhlı eşlerin düzeyine çıkmamaları da bu kuralın gereğiydi. Bu yüzden İslâm, sadece onlara sahip olanların onlardan yararlanmasına izin verdi. Bunun yanında köleleri özgür bırakmak için İslâm’ın öngördüğü birçok sebepten herhangi biri yerine gelir gelmez bunların serbest bırakılmasını öngörüyordu.   Belki de bu yararlanmada bizzat bu kadın esirlerin fıtri ihtiyaçları göz önünde bulundurulmuştur. Böylece bu ihtiyaçlarını neslin karışmasına neden olan pis ve kural tanımaz yollardan tatmin etmelerine engel olunmuş olur. Nitekim günümüzde köleliğin kaldırılmasına ilişkin antlaşmalardan sonra bile savaş esiri kadınlarla İslâm’ın sevmediği bu ahlâksız ilişkiye girilmektedir. Bu durum Allah’ın izni ile özgürlüklerine kavuşana kadar sürmektedir. İslâm’da cariyenin özgürlüğüne kavuşmasının birçok yolu vardır. Eğer efendisinden bir çocuk doğurur ve efendisi ölürse cariye özgürlüğüne kavuşur. Efendisi isteyerek veya bir günahına kefaret ederek serbest bıraktığında yine özgürlüğüne kavuşur. Cariye belli bir meblağ mal karşılığında serbest bırakılması için anlaşır ve bu malı efendisine öderse serbest kalır. Yine cariyenin yüzüne tokat vuracak olursa bunun kefareti cariyenin serbest bırakılmasıdır.   Kısacası savaş esirlerinin köleleştirilmesi bir döneme özgü bir zorunluluktu. Kölelik kurumu, savaş esirlerinin köleleştirilmesini öngörèn bir dünyada misillemede bulunma kuralının bir sonucuydu. Kesinlikle İslâm’ın toplumsal düzeninin bir parçası değildir.   “Bunların ötesine geçmek isteyenler, yasal sınırı aşmış olurlar.” Eşlerin ve cariyelerin fazlasını isteme için hiçbir yol açık değildir artık. Bunun ötesine geçmek isteyen normal sınırı aşmış, serbest bölgeyi geçip harama

düşmüştür. Nikâh veya cihatla hak etmediği ırzlara tecavüz etmiştir. Burada yasak bir bölgede gezdiğinin bilincinde olan kişi bozulur. Bir güvencesi ve garantisi kalmadığı için aile de bozulur. Bağları koptuğu, temeli dağıldığı için toplum düzeni de bozulur. İşte İslâm’ın üzerine titrediği, özenle korumak istediği bunlardır.

    EMANETE VE SÖZE BAĞLILIK
وَالَّذِينَ
هُمْ
لِأَمَانَات&#16
16;هِمْ
وَعَهْدِهِم&#16
18; رَاعُونَ:
     “Onlar ki, uhdelerine verilen emanetleri korurlar ve sözlerini tutarlar.”   Fert olarak emanetlerine ve sözlerine bağlı kalırlar. Toplum olarak da öyle. Gerek ferdin, gerekse toplumun boynuna yüklenmiş birçok emanet vardır.   En başta da fıtrat emaneti gelir. Yüce Allah onu varlık bütününe egemen olan yasalar sistemi ile uyumlu ve aynı doğrultuda yaratmıştır. O da bu varlığın bir parçasıdır, birlikte yüce yaratıcının varlığına ve birliğine tanıklık oluşturmaktadırlar. Çünkü fıtrat içten gelen bir sezgi ile hem kendisine hem de varlık bütününe egemen olan yasalar sisteminin birliğini ayrıca bu sistemi belirleyip bu varlığı yönlendiren iradenin birliğini bilir. Müminler bu büyük emaneti gözetirler ve fıtratlarının bu doğrultudan sapmasına izin vermezler. Yaratıcının varlığına ve birliğine tanıklık eden bu emaneti her zaman korurlar. Bundan sonra bu büyük emaneti izleyen diğer emanetler gelir.   Aynı şekilde bağlı kalınması gereken ilk antlaşma da fıtrat antlaşmasıdır. Bu antlaşmayı yüce Allah, insan fıtratı ile kendi varlığına ve birliğine iman etmesi şartı ile gerçekleştirmiştir. Bütün sözleşme ve antlaşmalar bu ilk antlaşmaya dayanır. Bu yüzden mümin yaptığı bütün sözleşmelerde Allah’ı şahit tutar. O’na bağlılık içinde Allah korkusunu göz önünde bulundurur.   Müslüman toplum bütün emanetlerinden sorumludur. Yüce Allah’la yaptığı sözleşmeden, bu sözleşmenin öngördüğü yükümlülüklerden sorumludur. Ayeti kerime sözü kısa ve tüm emanet ve sözleşmeleri kapsayacak şekilde genel tutuyor. Müminleri emanetlerine ve antlaşmalarına bağlı kimseler olarak tanımlıyor. Bu onların her zamanki nitelikleridir. Emanetler yerine getirilmediği, antlaşmalar gözetilmediği toplumda yer alan herkes, bu kuralları sosyal hayatın temeli olarak görmediği sürece toplum hayatı doğru ve sağlıklı bir görünüm arz edemez. Güven ve huzurun yaygınlaşması için bu ilkelere bağlılık bir zorunluluktur.
وَالَّذِينَ
هُمْ عَلَى
صَلَوَاتِهِ&#16
05;ْ
يُحَافِظُون&#16
14;:   “Onlar ki, namazlarını aksatmaksızın

kılarlar.”   Tembellikten dolayı namazlarını geçirmezler, namazı kılma konusunda ihmalkâr davranmazlar. Nasıl kılınması gerekiyorsa öyle kılarlar, namazı kısaltmazlar. Tam vaktinde, farzıyla, sünnetiyle, eksiksiz kılarlar. Bütün kuralları, bütün hareketleri yerine getirirler. Canlı ve gönüllerini bütünüyle namazın anlamı ile doldurarak kılarlar. Bu duygu ile vicdanları harekete geçer. Namaz; kalp ile Rab arasında bir bağdır. Bu bağı korumayan birisinin, vicdanın doğruluğundan kaynaklanan bir duyguyla kendisi ile insanlar arasındaki bağları gerçek anlamda koruması beklenemez. Müminlerin nitelikleri namazla başlayıp namazla bitiyor. Bu da namazın iman binasındaki önemli yerini göstermektedir. Çünkü namaz Allah’a ibadetin, O’na yönelişin en büyük ve eksiksiz şeklidir.   Bu özellikler, kurtuldukları tescil edilen müminlerin kişiliklerini belirlemektedir. Bu özellikler, mümin kitlenin özelliklerinin ve hayat türünün belirlenmesinde etkin rol oynarlar. Bu özelliklere sahip mümin kitlenin hayatı, erdemli ve yüce Allah’ın onurlandırıp kemal aşamalarından geçmesini istediği insana yakışır bir hayattır. Yüce Allah insanların hayvanlar gibi yaşamalarını, onlar gibi yiyip eğlenmelerini istememiştir.   İnsanoğlu için planlanan tam olgunluk düzeyi bu dünya hayatında gerçekleşmediği için yüce Allah, yollarından sapmadan hareket eden müminlerin kendileri için takdir edilen hedefe Firdevs cennetinde ulaşmalarını dilemiştir. Burası yok olmanın söz konusu olmadığı sonsuzluk yurdudur, korkusuz güvenin, bitmeyen sürekliliğin yurdudur.   أُوْلَئِكَ هُمُ الْوَارِثُونَ:   “İşte onlar “varis”lerdir.'”   Yani “Firdevs” cennetinin mirasçılarıdırlar, sürekli olacak orada kalacaklardır.   Yüce Allah’ın müminler için yazdığı kurtuluşun zirvesi burasıdır. Bunun ötesinde gözlerin ya da hayallerin uzandığı bir zirve yoktur.   KAYNAK : FİZİLAL-İ KUR’AN   SEYYİD KUTUB

islam ve Hayat,Güncel Vaaz ve Hutbeler